

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.VIII.431.5.2024

Bydgoszcz, 6 czerwca 2024 r.

Pani

Wójt Gminy Wąpielsk

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w dniu 25 kwietnia 2024 r. została wszczęta kontrola prawidłowości w trybie uproszczonym w Urzędzie Gminy w Wąpielsku (Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk) oraz w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Wąpielsku (Wąpielsk 58, 87-337 Wąpielsk) dotycząca analizy prawidłowości realizacji usług oferowanych zgodnie ze standardami wskazanymi w Programie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, w związku ze skargą z dnia 6 marca 2024 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- ~~inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierownik zespołu kontrolnego, upoważnienie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 308/24 z dnia 24 kwietnia 2024 r.,~~
- ~~inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, upoważnienie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 307/24 z dnia 24 kwietnia 2024 r.~~

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość funkcjonowania Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku w zakresie określonym Programem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne”.

[akta kontroli, str. 1-9]

I. Opis ustalonego w wyniku kontroli stanu faktycznego

Pismem z dnia 6 marca 2024 r. osoba będąca członkiem rodziny uczestnika Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” w Wąpielsku złożyła do Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy skargę na działanie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku, zawiadamiając o problemach związanych z funkcjonowaniem Centrum. W ww. piśmie zwrócono szczególną uwagę na wymianę personelu, która negatywnie wpłynęła na jakość oferowanych usług. Zaznaczono również, iż wątpliwym jest spełnienie warunków dotyczących kwalifikacji osób zatrudnionych w Centrum. Wskazano, iż sposób/tryb przyjmowania/kwalifikowania osób, które są objęte wsparciem w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Wąpielsku zależy od decyzji personelu, który warunkuje zakwalifikowanie od odpowiedniego stopnia samodzielności osoby niepełnosprawnej. Skarga dotyczy także standardów opieki w zakresie posiłków, które są przygotowywane przez personel bez ustalenia indywidualnych preferencji dietetycznych dla osób z różnymi dysfunkcjami i chorobami przewlekłymi. Z pisma wynika, iż personel niewłaściwie opiekuje się osobami niepełnosprawnymi wymagającymi szczególnej pomocy w czasie przyjmowania posiłków, nie dba o higienę osób objętych wsparciem oraz w wulgarny sposób odnosi się do osób niepełnosprawnych. Ponadto, zwrócono uwagę na obecność psa w Centrum, który podgryza cewnik osoby niepełnosprawnej. Według osoby zgłaszającej problem, obecność zwierzęcia nie była uzgadniana z osobami niepełnosprawnymi i nie proszono o deklarację wykluczającą alergię na sierść. Z pisma wynika, iż Gmina Wąpielsk dysponuje pojazdem, który mógłby być wykorzystany do przewozu osób niepełnosprawnych korzystających z usług w formie dziennej, jednakże nie ma zgody na eksploatację tego pojazdu.

[akta kontroli, str. 10-11]

Po analizie przekazanej skargi, zespół kontrolny bez zawiadomienia Urzędu Gminy w Wąpielsku oraz kierownictwa Centrum, w dniu 25 kwietnia 2024 r. rozpoczął czynności kontrolne w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Wąpielsku.

Celem kontroli w Centrum była ocena działalności podmiotu kontrolowanego w zakresie spełnienia warunków wskazanych w Programie na podstawie ustalonego stanu faktycznego (protokół oględzin).

W związku z uzasadnioną nieobecnością Pani p.o. Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego, przedstawieniem sytuacji na miejscu zajęła się Pani pielęgniarka zatrudniona w Centrum. Podczas oględzin obecna była również Pani Sekretarz Gminy oraz dwie Panie z działu księgowości.

Szczegółnej analizie i weryfikacji poddano kwestie poruszone w zawiadomieniu osoby informującej Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy o problemach związanych z funkcjonowaniem Centrum.

Na prośbę zespołu kontrolnego przedłożono regulamin organizacyjny Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku (załącznik do Zarządzenia Nr 1 Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku z dnia 1 września 2023 r.) oraz teczki osobowe pracowników Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w celu weryfikacji ich kwalifikacji.

Z przedłożonych dokumentów wynika, iż w związku z planowaną dłuższą nieobecnością Pani Kierownik Centrum opiekuńczo-mieszkalnego, Zarządzeniem Nr 19/2023 Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku z dnia 25 września 2023 r. w sprawie udzielenia upoważnienia pracownikowi do zastępowania Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku upoważniono Panią _____ zatrudnioną w Centrum na stanowisku specjalisty ds. osób niepełnosprawnych. Ponadto, Wójt Gminy Wąpielsk powierzył Pani _____, pełnienie ww. obowiązków Zarządzeniem nr 60/2023 z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku oraz udzielania pełnomocnictwa do podejmowania działań w zakresie zwykłego zarządu i wyznaczenia osoby do dokonywania czynności w sprawach prawa pracy.

[akta kontroli, str. 12-126]

Zespół kontrolny ustalił, iż z dokumentacja osobowa pracowników jest kompletna i teczki zawierają dowody kwalifikacji osób, które mogą świadczyć stosunek pracy na określonym stanowisku. Kadra Centrum składa się z następujących osób: p.o. Kierownika Centrum, 4 opiekunki (w tym masażysta i dietetyk), pielęgniarka, asystent osób niepełnosprawnych oraz pomoc kuchenna (1/2 etatu) i pokojowa (1/2 etatu). Z przedstawionej informacji przesłanej w wiadomości elektronicznej dnia 15 maja 2024 r. przez Panią p.o. Kierownika Centrum wynika, iż 1 września 2023 roku tj. w dniu otwarcia Centrum Opiekuńczo-

Mieszkalnego w Wąpielsku zatrudniono 9 osób (kierownika, głównego specjalistę ds. osób niepełnosprawnych, asystenta osoby niepełnosprawnej, pomoc kuchenną i pokojową, pielęgniarkę oraz 4 opiekunki). Osoba zatrudniona na stanowisku pielęgniarki jest zatrudniona od 1 września 2023 r. na umowę zlecenie. Od 1 września 2023 r. było zatrudnionych 4 opiekunów, z dniem 31 października 2023 r. jedna z opiekunek zwróciła się z prośbą o rozwiązanie umowy w COM w Wąpielsku za porozumieniem stron. W następstwie ogłoszony został nabór na wolne stanowisko opiekuna. Z dniem 1 grudnia 2023 r. została zatrudniona opiekunka. W czasie objętym kontrolą są zatrudnione 4 opiekunki. Asystent osoby niepełnosprawnej był zatrudniony od 1 września 2023 r., po przepracowanych 3 miesiącach umowy o pracę na okres próbny osoba ta zrezygnowała z pracy na tym stanowisku. Z dniem 1 grudnia 2023 r. został zatrudniony nowy asystent osoby niepełnosprawnej. Osoby zatrudniane w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Wąpielsku mają kwalifikacje kierunkowe potwierdzające wiedzę i umiejętności udokumentowane dyplomami, zaświadczeniami, certyfikatami.

[akta kontroli, str. 12-126, 148-169]

W związku z podjętymi czynnościami kontrolnymi dotyczącymi analizy prawidłowości realizacji usług oferowanych w ramach resortowego Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” zespół kontrolny zwrócił się także do p.o. Kierownika Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku o informację dotyczącą sposobu/trybu przyjmowania/kwalifikowania osób, które są objęte wsparciem w COM w Wąpielsku. W wiadomości elektronicznej p.o. Kierownika wyjaśnia, iż „kwalifikacja uczestników do Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Wąpielsku odbywa się na podstawie złożonego wniosku wraz z załącznikami (kopia orzeczenia o niepełnosprawności oraz klauzula RODO) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wąpielsku, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego wydawana jest decyzja administracyjna o przyznaniu bądź odmowie przyznania pobytu w COM w Wąpielsku w formie dziennej bądź w formie całodobowej. W trakcie trwania decyzji istnieje możliwość złożenia wniosku do GOPS w Wąpielsku z prośbą o przedłużenie pobytu w COM zarówno w formie dziennej jak i całodobowej, jeśli pobyt łącznie nie przekracza 1 roku”.

[akta kontroli, str. 133-134]

Osoby objęte wsparciem mogą korzystać z usług w ramach formy dziennej lub całodobowej. Zgodnie z wiadomością elektroniczną przekazaną dnia 17 maja 2024 r. przez p.o. Kierownika Centrum „Gmina Wąpielsk nie dysponuje samochodem

przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, z którego mogliby korzystać uczestnicy Centrum”.

[akta kontroli, str. 147]

Zespół kontrolny dokonał oględzin całego obiektu w obecności Pani pielęgniarki. Podczas oględzin obecna była również Pani Sekretarz Gminy oraz dwie Panie z działu księgowości. Ustalono, iż budynek Centrum składa się z jednej kondygnacji i jest przestronny, a sposób rozmieszczenia pomieszczeń jest dostosowany do potrzeb osób objętych wsparciem w formie pobytu dziennego oraz osób korzystających z Centrum całodobowo. Z przeprowadzonych oględzin wynika, iż obiekt jest zadbane, w pomieszczeniach nie zauważono nieczystości, co może świadczyć o regularności podejmowanych prac porządkowych. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w niezbędny sprzęt, nie ma chaosu związanego z nagromadzeniem różnych przedmiotów, które mogłyby przeszkadzać w swobodnym przemieszczaniu się po obiekcie. W Centrum nie zauważono żadnych zwierząt, brak zwierząt potwierdziła p.o. Kierownika Centrum. Część wspólna (pokój dzienny i do prac plastyczno-kreatywnych) oraz kuchnia są chętnie eksploatowane przez osoby objęte wsparciem. Z informacji przekazanej przez pracowników Centrum wynika, iż posiłki są przygotowywane w ramach terapii przez uczestników Centrum z pomocą Opiekuna, Asystenta osoby niepełnosprawnej oraz pomocy kuchennej. Posiłki są przygotowywane przez osobę mającą kwalifikacje dietetyka, są to posiłki lekkostrawne, dieta zbilansowana, różnorodna. Osoba zatrudniona w Centrum ma kwalifikacje dietetyka i ustala menu na tydzień, które jest udostępnione do wiadomości osób przebywających w Centrum poprzez wywieszenie w kuchni kartki z rozpisanim jadłospisem. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie Decyzją Nr 248/23 zmienił decyzję nr 218/23 z dnia 17 października 2023 r. w zakresie wydawania gotowych posiłków, obiadowych dla osób korzystających z pobytu dziennego i całodobowego w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Wąpielsku serwowanych w naczyniach wielokrotnego użytku i ich konsumpcja w sali konsumpcyjnej (dowóz posiłków obiadowych przez firmę zewnętrzną), przygotowywanie w ramach terapii śniadań i kolacji od surowca do wyrobu gotowego przez osoby korzystające z pobytu dziennego i całodobowego pod nadzorem opiekunów i ich konsumpcja w sali konsumpcyjnej, na przygotowywanie w ramach terapii posiłków: śniadanie, obiad, kolacja od surowca do wyrobu gotowego przez osoby korzystające z pobytu dziennego i całodobowego pod nadzorem opiekunów i ich konsumpcja w sali konsumpcyjnej. W toku kontroli przedłożono protokół kontroli sanitarnej Nr 355/NHŻ/23 z dnia 20 listopada 2023 r.

przeprowadzonej w Centrum opiekuńczo-mieszkalnym w Wąpielsku. W wyniku kontroli Bloku żywienia w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Wąpielsku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rypinie nie stwierdził uchybień/nieprawidłowości higienicznych naruszających obowiązujące przepisy prawne. Wskazano, iż „Blok żywienia w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Wąpielsku, 87-337 Wąpielsk, Wąpielsk 58 jest przystosowany do prowadzenia działalności w zakresie przygotowania w ramach terapii posiłków: śniadanie, obiad, kolacja od surowca do wyrobu gotowego przez osoby korzystające z pobytu dziennego i całodobowego w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Wąpielsku, 87-337 Wąpielsk, Wąpielsk 58 pod nadzorem opiekunów i ich konsumpcja w sali konsumpcyjnej, nie dopuszczając do jednoczesowego wykorzystania stanowisk przygotowania posiłków do obróbki wstępnej surowców i porcjowania gotowych posiłków, zapobiegając wtórnemu zanieczyszczeniu wyrobu gotowego”.

[akta kontroli, str. 30-132, 138-147]

Na zewnątrz Centrum został zagospodarowany teren, który można wykorzystać dla celów rekreacyjnych (duża altana z miejscami siedzącymi, grill) oraz miejsce z tunelem foliowym, które umożliwia wdrażanie hortiterapii, czyli rodzaju rehabilitacji polegającej na uprawianiu ogrodu i kontakcie z roślinami, co ma wpływ na obniżanie stresu, poprawie nastroju, łagodzenie stanów depresyjnych, przywracanie równowagi psychicznej i fizycznej osób niepełnosprawnych. Wokół obiektu wykonano prace związane z utwardzeniem terenu, które umożliwiają swobodne poruszanie się osób z różnymi dysfunkcjami ruchowymi.

W czasie czynności kontrolnych w budynku Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Wąpielsku spontanicznie zapytano przebywających tam uczestników o opinię dotyczącą realizowanych zadań w Centrum, osoby te wyraziły zadowolenie z oferty zajęć i pobytu w Centrum.

[akta kontroli, str. 127-128]

W wyniku przeprowadzonej kontroli, kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie.

W uzasadnieniu należy wskazać, iż na dzień kontroli fakty i wyjaśnienia jednostki są podstawą stwierdzenia, iż zarzuty wskazane w skardze z dnia 6 marca 2024 r. nie są słuszne.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

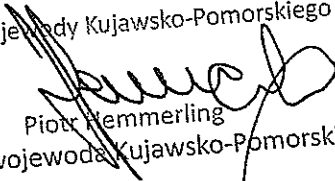
- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,

- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono.

Niniejszą kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 16.

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Wójt Gminy Wąpielsk, drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Piotr Hemmerling
I Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski

